

HOE GASTVRIJ BEN JIJ?

Gastlessen door Bureau Discriminatiezaken

Door: Annemarie Jongbloed

Meisjes houden niet van techniek, zwarte kinderen hebben moeite met taal, homo's zijn vies, gehandicapten zielig en docenten zijn gek. Vooroordelen. Leerlingen hebben ze, maar docenten ook. Iedereen heeft vooroordelen. Soms onschuldig: Het is een verrassing als de bouwvakker een Hindoestaans meisje blijkt te zijn. Soms niet: Als een leerling wordt uitgescholden om zijn/haar huidskleur bijvoorbeeld.

Bureau Discriminatiezaken Kennemerland geeft gastlessen in het basisonderwijs over vooroordelen, ongelijke behandeling en discriminatie op grond van afkomst, handicap, leeftijd, geslacht, religie of seksuele gerichtheid. In dit artikel informatie over enkele mogelijkheden.

'Wat is de overeenkomst tussen Marco Borsato en Willem-Alexander?' vraagt Noëlle Beerepoot aan een groep VMBO-leerlingen. 'Ze zijn bekend', roept één van hen. 'Heel goed', zegt Noëlle 'maar er is nog iets waardoor ze bij elkaar horen.' De leerlingen hebben geen idee. Wat blijkt? Ze zijn allochtoon. 'Want', legt Noëlle uit, 'beide hebben één of twee ouders die in het buitenland geboren zijn.' Verschrikt kijkt een meisje Noëlle aan: 'Mijn moeder is een Belg. Ben ik dan ook een allochtoon?'

Noëlle Beerepoot geeft vandaag les aan een VMBOklas. Maar ook voor basisscholen heeft Bureau Discriminatiezaken lessen ontwikkeld die over vooroordelen en discriminatie gaan; die leerlingen uitdagen om na te denken over de omgang met elkaar en met anderen. Variërend van een losse gastles tot een project van vier of vijf dagdelen voor de hele school of voor een groep. Zo is er het feestproject. Door middel van feesten komen kinderen in aanraking met andere culturen. De voorlichter start het project met een les over vooroordelen en discriminatie en neemt gastsprekers mee die kinderen vertellen over bepaalde feesten en deze vooral laten ervaren! Een ander project

is 'Iedereen is anders' waarbij in elke les een specifieke discriminatiegrond wordt uitgediept. Ook hier neemt de voorlichter gastsprekers mee.

Deze mensen hebben dagelijks te maken met discriminatie: iemand met een handicap, een transseksueel, een moslima, etc.

Naast de gastlessen, kunnen er ook theatervoorstellingen op maat worden gegeven. Er zijn bestaande optredens maar er kan ook een voorstelling worden ontwikkeld op aanvraag van een docent. Theater en voorlichting op maat dus.

'Jongens die verliefd worden op jongens. Meisjes die verliefd worden op meisjes.' Noëlle houdt een kaart met deze stelling omhoog. 'Raar of gewoon?' 'Raar', zegt Mohammed. 'Hoezo raar?' reageert Lisa. 'Gewoon raar'. Mohammed haalt zijn schouders op. 'Kun je uitleggen waarom je homo's raar vindt?', vraagt Noëlle. 'Ze zijn gewoon raar.' Noëlle kijkt hem vriendelijk aan. 'Ken je iemand die homo is?' 'Nee, natuurlijk niet', zegt Mohammed. 'Maar hoe weet je dan dat ze raar zijn?' Daar moet Mohammed over nadenken. En dat is precies de bedoeling van Noëlle.

De voorlichter van Bureau Discriminatiezaken geeft geen pasklare antwoorden en laat een ieder in zijn/haar waarde. Ze hoopt dat leerlingen gaan nadenken over hun mening.

Dat gebeurt, zeker bij jonge kinderen, spelenderwijs. Prentenboeken, doe-activiteiten, theater, allerlei lesmiddelen worden ingezet. Bureau Discriminatie heeft een brede gereedschapskist aan lesmaterialen en een gediplomeerde docent met kennis van zaken. Voor een gastles of een theatervoorstelling hoeft de leerkracht alleen tijd te reserveren, de

voorlichter zorgt voor een les op maat binnen de gestelde tijd. Maar de lessen kunnen ook in het kader van een themaweek of een project gegeven worden. Hierbij kun je denken aan een pest-protocol of een thema over respect. Groepsdruk, beeldvorming en vooroordelen zijn zaken die aan bod kunnen komen in gastlessen, theateervoorstellingen en in themaweken.

Hoe reageer je als leerkracht op discriminerende opmerkingen? Hoe schep je een veilige omgeving voor leerlingen en personeel? Die vragen zijn misschien weleens in een docententeam besproken. Bureau Discriminatiezaken verzorgt ook docententrainingen. Daarin worden reacties op leerlingen die discriminerende uitspraken doen, besproken en eventueel op elkaar afgestemd. Naast het leiden van de discussie, geeft Noëlle ook praktische tips waarmee je beeldvorming van leerlingen in de 'gewone' lessen kunt beïnvloeden.

Een boer laten na het eten? Raar of gewoon? Kleuters vertellen dat er een paard op het dak loopt. Raar of gewoon? Een voorlichting op jouw school over discriminatie? Helemaal niet raar.

Voor meer informatie:
Bureau Discriminatiezaken Kennemerland
Postbus 28
2000 AG Haarlem
Tel. 023 5315842
Website: www.bdkennemerland.nl
E-mail: nb@bdkennemerland.nl

Met dank aan Noëlle Beerepoot van Bureau Discriminatiezaken Kennemerland.

